

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НА ТЕМУ:

"ЕВТАНАЗІЯ ЯК ГОЛОВНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ БІОТИКИ"

Виконали студенти групи Ф-31:

- Єдамова Д.О
- Абраменко М.Ю
- Злодєєв В.С
- Кисіль В.О

ЗМІСТ РОБОТИ

- 1. Уявлення про евтаназію.
  - 2. Проблема легалізації евтаназії в Україні.
    - Прибічники евтаназії в Україні.
    - Невідворотність хвороби і вічна нестача ліків.
    - Смертельний гріх.
    - Естетична смерть
  - 3. Легалізація евтаназії в зарубіжних країнах.
  - 4. Цікаві факти про евтаназію.
  - 5. Висновок.
  - 6 .Список використаної літератури.
-
- Мета даної **роботи**: розглянути проблему евтаназії, розкрити її суть

ЕВТАНАЗІЯ (З ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ — «ПРИЄМНА СМЕРТЬ»)

- Вперше термін «евтаназія» використовував Френсіс Бекон для позначення легкої смерті. Він сконструював його з двох грецьких коренів: «еу» - добре, «танатос» - смерть.
- Пізніше юрист Біндінг і психіатр Гохе запропонували називати евтаназією знищення «неповноцінних» життів. Така інтерпретація набула поширення у фашистській Німеччині, де вбивали новонароджених з «неправильним розвитком», душевнохворих, людей похилого віку, інвалідів.
- Декларація про евтаназію 1987 говорить про евтаназію, про акт навмисного позбавлення життя пацієнта, навіть на прохання самого пацієнта або на підставі звернення з подібним проханням.

- Розрізняють евтаназію пасивну та активну, добровільну і недобровільну

- Пасивна евтаназія (або, як її ще називають, «метод відкладеного шприца») виражається в тому, що припиняється надання спрямованої на продовження життя медичної допомоги, що прискорює настання природної смерті. На практиці це досить часто зустрічається і у нас в країні.

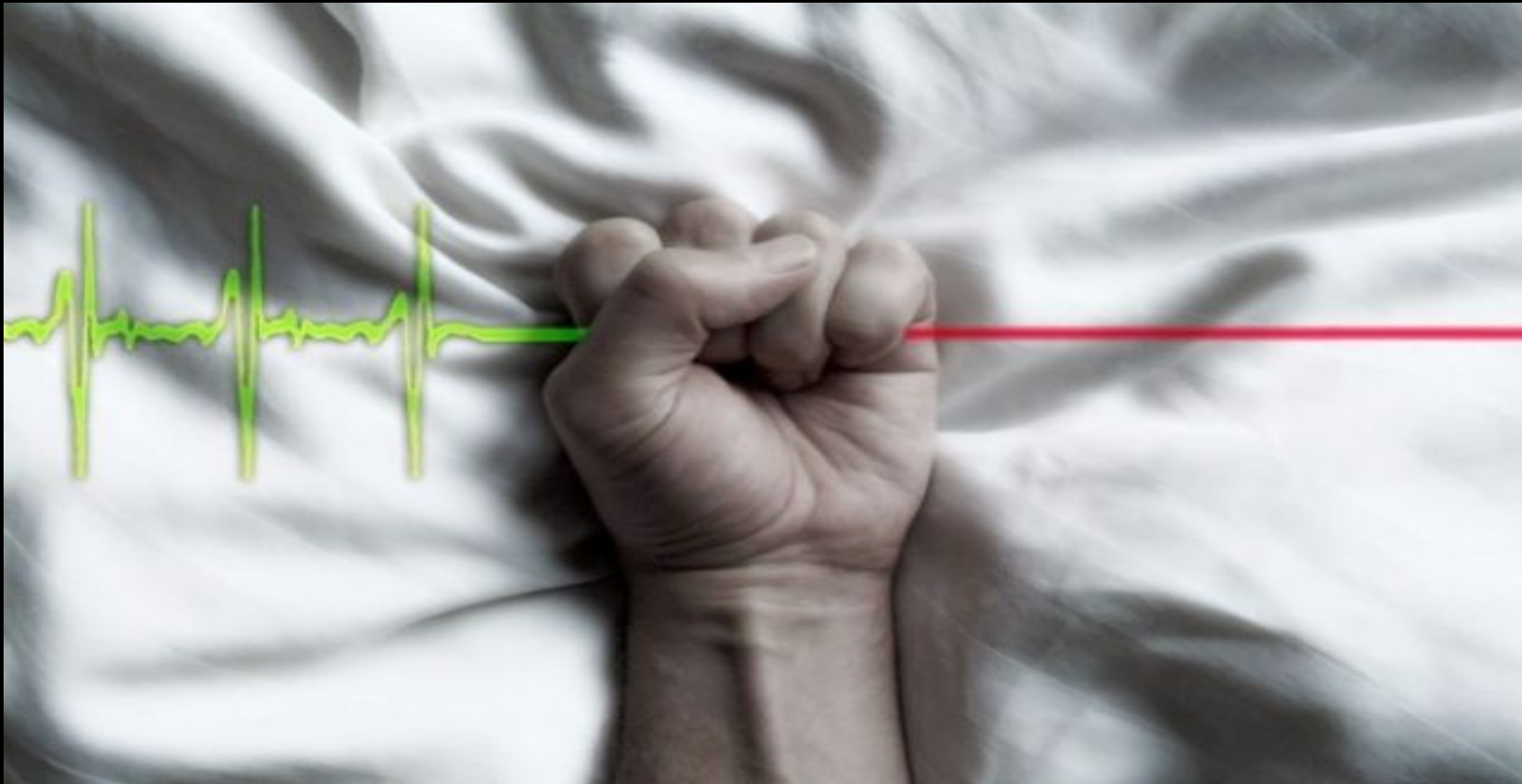

- Під активною евтаназією («метод наповненого шприца») розуміють введення вмираючому будь-яких лікарських чи інших засобів чи інші дії, що тягнуть за собою швидке і безболісне настання смерті (летальна ін'єкція).

- Добровільною називається евтаназія, яка здійснюється за недвозначною прохання хворого або попередньо згоди (заздалегідь і в юридично достовірній формі висловлювати свою волю на випадок незворотної коми стало широко поширеною практикою в США і деяких інших країнах Заходу). Недобровільна евтаназія здійснюється без безпосереднього згоди хворого .

СПРАВЖНЄ РОЗУМІННЯ ЯВИЩА, ЩО НОСИТЬ НАЗВУ ЕВТАНАЗІЇ, ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ ЦІЛИЙ КОМПЛЕКС ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНИХ АСПЕКТІВ, СЕРЕД ЯКИХ ЗАЗВИЧАЙ ВИДІЛЯЮТЬ БІОЛОГО-МЕДИЧНИЙ, ЕТИЧНИЙ, ЮРИДИЧНИЙ І РЕЛІГІЙНИЙ.

- Інша категорія хворих - це хворі, що знаходяться в стійкому вегетативному стані. У такому випадку медична сторона питання полягає в проблемі визначення ступеня тяжкості захворювання, його невиліковність; досягнення такої стадії в процесі лікування, коли всі можливі медичні засоби виявляються вичерпаними; встановлення незворотності сталого вегетативного стану.
- Юридична проблема полягає в необхідності вироблення правової процедури здійснення евтаназії у випадку, якщо даний акт буде дозволений законодавством. Найважливішим питанням у рамках цієї проблеми слід вважати необхідність прийняття можливого закону про евтаназію.
- Релігійний аспект, що має істотне значення для віруючих хворих, характеризується однозначним рішенням даної проблеми всіма конфесіями: життя, як би важка вона не була, дається людині згори, чим і віднімається у людини право штучно переривати її.

ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ ЕВТАНАЗІЇ.

- Актуальність цієї проблеми обумовлюється як об'єктивними, так і суб'єктивними факторами. Об'єктивною причиною розгляду проблеми евтаназії є вічна проблема, яка завжди приваблювала і приваблює пересічних громадян і науковців - це проблема життя та смерті, вірніше гідного життя та гідної смерті. Не менш важливим тут є питання: "Чи є життя найвищою цінністю людини?" Якщо, так, то "Чи має право хто-небудь, крім неї, розпоряджатися цією цінністю?". Суб'єктивною причиною виступають конкретні факти практичного застосування евтаназії легально і нелегально, у правовому і позаправовому просторах при невирішених корінних медичних, правових і філософських аспектах. Проблема осмислення права людини на легку добровільну смерть в історії філософської думки не нова. Про евтаназію, як благо і для самого хворого і для оточуючих, говорили Сократ, Платон, стоїки, Ф. Бекон, З. Фрейд та ін. У сучасних публікаціях будь-яких наукових напрямів неодмінно присутня цитата Ф. Бекона, що обов'язок медика не тільки в тому, щоб відновлювати здоров'я, але і в тому, щоб пом'якшувати страждання, викликані хворобою, а якщо недуг визнано невиліковним, лікар повинен забезпечувати пацієнту легку і мирну кончину. Адже немає на світі блага більшого, ніж подібна евтаназія. Одночасно можна назвати і тих мислителів, які не поділяли цю точку зору, серед них Конфуцій, Піфагор, Арістотель, Екіпур, Августин та ІН. На протигагу беконівській думці можна привести не менш яскраву конфуціанську, про те, що ми не можемо судити про смерть, коли не пізнали, що таке життя.

ПРОБЛЕМА ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЕВТАНАЗІЇ В УКРАЇНІ

- Національним законодавством не визнається будь-яка форма евтаназії в Україні, зокрема, про це йдеться в п. 2 ст. 52 Основ законодавства про охорону здоров'я України, який забороняє пасивну евтаназію, а також в п. 3 ст. 52 цього нормативного акту, де забороняється й активна евтаназія.
- У даний час підхід до проблеми евтаназії характеризується полярністю думок. Якщо прихильники ототожнюють її з полегшенням хворому його страждань, з "приємною, легкою смертю", то опоненти прямо пов'язують це з убивством. Підвищений інтерес до евтаназії пов'язаний у тому числі й з істотним постарінням населення, що викликає безліч питань соціального, економічного, медичного і правового .
- По суті, розглядаючи право людини на евтаназію, можна говорити про право людини на смерть. У правовій літературі зустрічаються думки щодо нормативного закріплення евтаназії. Найбільш аргументованою може вважатися позиція М. Малєїной, яка зазначає: "Видається, що в законі повинна бути дозволена й активна, і пасивна евтаназія. Вищою цінністю є реальне благополуччя людини"

Прибічники евтаназії в Україні

В Україні діє громадська організація з підтримки права людини на достойну смерть. Її голова – адвокат Яна Триньова – 15 років життя присвятила вивченню евтаназії. Думка про припинення життя з'явилася у дитинстві. Тоді на її очах довго, нестерпно і в убивчих муках помирили двоє онкохворих дідусів. Упевнена, якби на той час в Україні евтаназія була законна, вона би підписалася під полегшеним відходом родичів у небуття. Вона пояснює свою позицію тим, що ніхто не вічний, і питання лише в тому, якою буде смерть.

«Ніхто не збирається вбивати слабких, хворих, соціально незахищених, ми говоримо тільки про медичне припинення страждань і значного дискомфорту. Добровільне припинення життя за допомогою медицини», - пояснює лікар-анестезіолог лікарні швидкої допомоги Запоріжжя Ігор Писаренко.

Він виправдовує припинення життя тим, щоб не мучитися, не кричати від болю. «З достоїнством (піти з життя, - Ред.), естетична смерть, щоб не бути в блювотних масах, не бути в калі, не бути в гної», - каже він.

Невідворотність хвороби і вічна нестача ліків

Для чого узаконювати в Україні евтаназію, якщо вона і так існує? Але в іншій формі – на кшталт «пустого уколу». Коли щодня більше тисячі людей помирають від того, що ліків просто немає.

«У нас на жаль в Україні поширена евтаназія, так званий пустий шприц. Тобто відсутність ліків призводить до того, що люди помирають. 30% людей не мають грошей для того, щоб купити ліки. Мало того, це можна назвати частиною державної політики, тому що ще минулого року були перераховані гроші на закордон на життєво важливі препарати, наприклад для онкохворих дітей, а вони ще до сих пір не закуплені, вони лежать на складі в Борисполі», - розповідає президент Всеукраїнської ради захисту прав та безпеки пацієнтів Віктор Сердюк.

Юристи та медики упевнені: закон про достойну смерть – питання часу. А поки в Україні евтаназія вважається щонайменш самогубством. А щонайбільш – убивством. А фраза «невиліковно хворий» – виправдання з вуст тих, хто не вміє лікувати. І їм, як правило, байдуже, що смертельно хворий хоче померти тому, що умови хвороби – нищівні і невідворотні. У більшості випадків у цю ситуацію пацієнта ставить брак ліків, нестача грошей, відчай і жаль. До власних родичів.

Смертельний гріх

«Евтаназія – це гріх, це вбивство або самогубство. Самогубство не прощається, за самогубців не моляться. Це занапащення душі і душа якби вже приречена на вічні страждання в місті як мінімум позбавленому божої присутності, а богозалищеність – це найбільші страждання для християнської душі», - каже протоієрей УПЦ Василій Синюк.

За його словами, можна людині допомогти переносити сьогодні будь-які страждання. «Фізичні наші страждання приводять до того, що душа омивається від тих чи інших гріхів і отримує прощення від бога», - пояснює протоієрей.

Ані духовники, ані лікарі не виключають чудесного одужання. А евтаназія його – практично гасить. І хоча відсоток воскресінь – мізерний, випадки, коли світло у кінці тунелю обертається на свідому реальність – все ж є.

«Я бачила сотні чудес, з онкохворими дітьми, коли вони вже були в реанімації, коли більшість лікарів нам казали, що ніяких шансів, не боріться за цю дитину. Не шукайте їй ліків. А потім відбувалося те, що ми люди, і медики не можуть. Ці люди, ці діти виживали», - розповідає Оксана Корчинська.

Естетична смерть

Заявки на неї щодня надходять тисячами. Припинити страждання дозволено у кількох європейських країнах. За статистикою, там самогубств серед хворих за рахунок евтаназії менше. Про гуманну смерть заговорили і в Україні – років вісім тому. Утім, скінчилося лише балачками. Законопроекти про легалізацію милосердного убивства не розглядають.

Евтаназія – по своїй суті – таки суїцид. Легкий і безтрепетний – переконані лікарі. Та мало хто з них наважився би припинити чуже життя. Розкривають лише методи евтаназії: активний і пасивний. За пацієнтом лишається обрати, як саме він би хотів піти з життя. За допомогою смертельної ін'єкції або без життєво необхідного уколу.

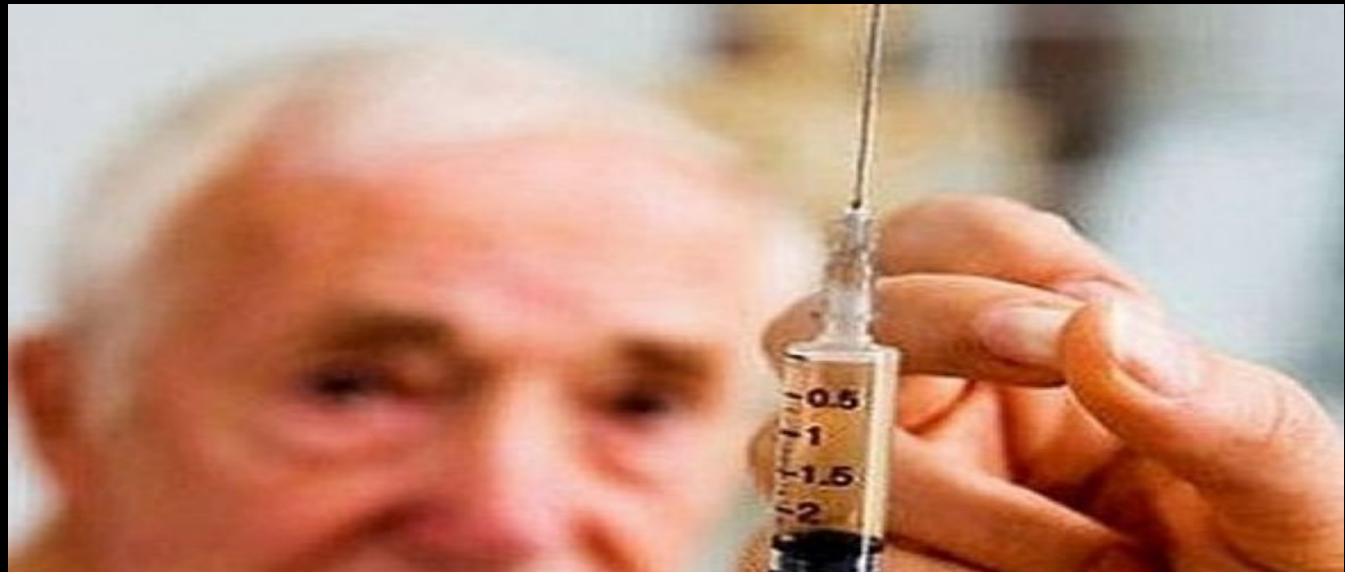
Для тих, хто не знайшов права на смерть в Україні – пропонується квиток в один кінець. Так званий евтаназійний туризм. «Люди, які хочуть померти, приїжджають в ту країну, де це можливо. Але з порога в поліклініці ніхто не буде вбивати людину. Треба пройти досить складну комісію, там підтвердити діагноз, переконатися в його незворотності, невиліковності», - пояснює лікар-анестезіолог Ігор Писаренко.

3. ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ЕВТАНАЗІЇ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

- Проблема евтаназії і добровільного відходу з життя невиліковно хворої людини широко обговорюється на Заході з кінця 50-х років минулого сторіччя. Умови її здійснення досить детально розроблені та апробовані в ряді країн, де евтаназія дозволена законом.

Піонером в області легалізації добровільної смерті стали Нідерланди. У 1993 році тут був виданий спеціальний список з 12 обов'язкових пунктів, який і був покладений в основу закону про евтаназію. Нідерланди стали першою в світі країною, законодавчо закріпила за смертельно хворими пацієнтами право на активну евтаназію.

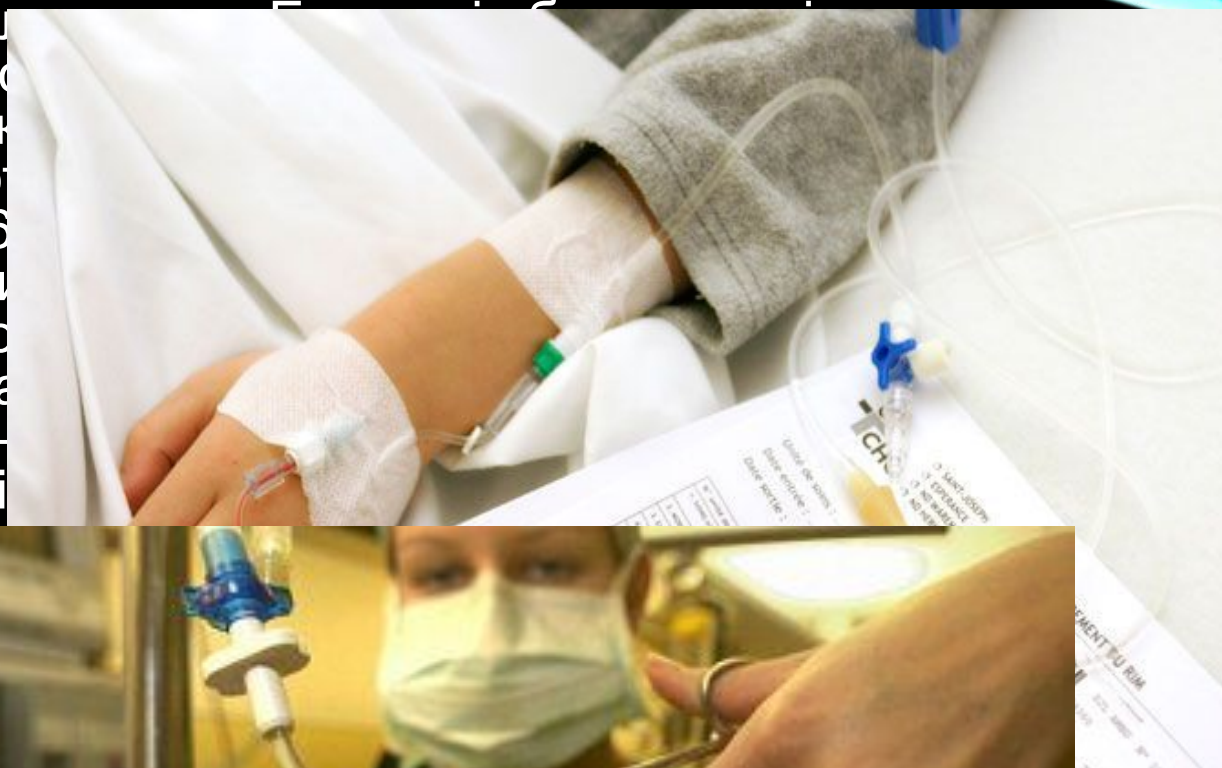
- В даний час відзначається зростання випадків евтаназії в Бельгії. У 2005 році було зареєстровано 400 випадків «вбивств з милосердя». Евтаназія була легалізована в Бельгії в 2002 році. За законом евтаназії може піддатися людина старше 18 років, яка страждає невиліковним захворюванням. З квітня 2005 року в бельгійських аптеках з'явилися спеціальні набори, що дозволяють спростити процедуру добровільного відходу з життя. У набір вартістю близько 60 євро входить одноразовий шприц з отрутою та інші, необхідні для ін'єкції кошти. У американському штаті Орегон дозволено так зване «самогубство за допомогою іншої особи». Про нього говорять, коли лікар прописує хворому смертельні пігулки (в той же час там не дозволено давати пацієнтам наркотики). У двох інших регіонах США, згідно з рішеннями Апеляційних Судів Другого Округу (Нью-Йорк) і Дев'ятого Округу (Каліфорнія, Орегон), що позбавляє сили встановлені законом заборони, лікар може виписувати пацієнтові, але не давати сам викликають смерть препарати
- У Каліфорнії після довгих років обговорення та голосування на референдумах в 1977 році був прийнятий Закон «Про право людини на смерть», за яким невиліковно хворі люди можуть оформити документ з виявленням бажання відключити реанімаційну апаратуру. Проте до цих пір цим Законом офіційно нікому не вдалося скористатися, оскільки одна з умов евтаназії - висновок психіатра про осудність пацієнта (Американська асоціація психіатрів, у свою чергу, забороняє своїм членам участь у подібних процедурах).

- В даний час відзначається зростання випадків евтаназії в Бельгії. У 2005 році було

МИ
ї мо
3 н
ляю
ко 6
шти
енс
ліка
цієн
Суді

кумент
до цих п
лов евта
ія психі

- Спроби узаконити евтаназію робилися і в Австралії. У серпні 2002 року прихильники евтаназії роздавали безкоштовні спеціальні «набори для самогубства». У набір під назвою «Догляд по-австралійськи», придуманий одним з організаторів кампанії на підтримку евтаназії лікарем Ф. ницького, входять поліетиленовий пакет з gumкою для щільного прилягання до шиї і снодійна таблетка. Смерть настає не внаслідок удушення, а від нестачі кисню. Щоб уникнути проблем з владою, набори, виготовлені в кількості 150 екземплярів, поширювалися без інструкції по застосуванню.
- У Колумбії евтаназія практикується порівняно давно. У 1997 році Конституційний суд ухвалив, що лікар, який виконав бажання безнадійно хворого пацієнта про добровільну смерть, не несе за це відповідальності перед судом.
- У 2004 році пасивна евтаназія була дозволена в Ізраїлі та Франції (згідно з опитуванням, у Франції 85% населення виступають за легалізацію).
- У Швейцарії, де евтаназія в принципі заборонена, насправді людина, яка, не маючи власної вигоди, допоміг іншому піти з життя, не може бути засуджений. За оцінками експертів, щорічно у Швейцарії таким чином прощаються з життям близько 100 чоловік.

На підставі викладеного відзначу, що говорити про одностайність світової спільноти не доводиться. Експерти комітету з прав людини **Організації Об'єднаних Націй** висловлюють побоювання, що закон про евтаназію може призвести до того, що узаконене використання стане звичайною справою, що не викликає будь-яких емоцій. Сумніви фахівців викликає і етичний аспект евтаназії дітей. А також можливість надання тиску на пацієнтів з метою обійти обмеження, обумовлені законом. Крім того, експерти побоюються, що легалізація евтаназії в окремо взятій країні може послужити приводом до появи особливого виду **туризму** для людей, охочих звести рахунки з життям. Такі побоювання виникли після того, як в Італії було затримано особу, підозрюваний у спробах допомогти невиліковно хворим поїхати до Голландії, щоб там піддатися евтаназії.

4. ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО ЕВТАНАЗІЮ

- **Одного разу** в одній з клінік Цюріха здорової громадянці була проведена евтаназія. Вона мотивувала своє прохання тим, що бажає піти разом з чоловіком, який був смертельно хворий.
- У січні преса повідомила про смерть 45-річних близнюків, які були глухі. Марк та Едді Вербесем попросили про евтаназію, коли дізналися, що потерпають від спадкової хвороби, внаслідок якої осліпнуть. Чоловіки боялися, що не зможуть самотійно жити.
- Смерть транссексуала Натана Вергелста настала через 9 місяців. Він зажадав смерті після серії невдалих операцій зі зміни статі з жіночої на чоловічу. Зигмунд Фрейд через невиліковну форму раку неба за допомогою доктора Шур вчинив евтаназію у своєму лондонському домі 23 вересня 1939 р., раніше переживши 19 операцій по видаленню пухлин під місцевою анестезією.
- У вересні 2014 року засудженому вбивці і насильникові, що стверджував, що життя у в'язниці приносить йому нестерпні психологічні страждання, було надано право померти згідно з ліберальними Бельгійськими законами про евтаназію. Випадок ослужив причиною подання ще 15 схожих запитів від інших ув'язнених.

•

- У 2000 році французька вчителька Шанталь Себир, знаходячись на пенсії, отримала діагноз естезионейробластома - це рідкісна форма раку, що налічує всього біля 200 зареєстрованих випадків за останні 20 років. Себир відмовилася від лікування, не бажаючи прийняти ризик операції і терапії, і стала боротися за право померти за допомогою евтаназії.
- У березні 2008 року французький суд відхилив прохання 52-річної колишньої вчительки і матері трьох дітей. Мадам Себир просила права на смерть за допомогою лікаря, а не самогубство.
- Декількома днями пізніше спотворена жінка знайшла свою смерть у власному будинку. Аутопсія показала, що причиною смерті не була природна причина.

Аналізи крові показали високий вміст наркотика пенобарбитала, барбітурату, який не купиш у французькій аптеці, але який використовують в інших країнах для проведення евтаназії.

5.ВИСНОВОК

- Отже, можна стверджувати, що питання евтаназії сприймається двозначно. З одного боку, застосування евтаназії забезпечує право людини на самостійне розпорядження своїм життям. Вищою позитивною оцінкою повага до волі людини, яка бажає своїм відходом із життя зняти моральний і фінансовий тягар із близьких людей. З іншого боку, евтаназія зупинила б науковий прогрес, адже якщо законодавець дозволить її здійснювати, то у медичних працівників не виникатиме бажання шукати нові методи лікування хворого; ученим-біологам і генетикам не доведеться винаходити нові засоби боротьби з раком, СНІДом та іншими тяжкими хворобами.
- Окрім цього, досить складно буде встановити добровільність ухвалення рішення. І навіть у тому випадку, коли добровільна згода пацієнта є очевидною, завжди буде залишатися сумнів, що хворий міг би переглянути своє рішення, коли розпочата процедура позбавлення життя уже викличе незворотні зміни у його організмі. Тож однозначний висновок щодо можливості застосування евтаназії зробити складно. Дозволяючи проведення евтаназії, потрібно враховувати безліч факторів, чітко визначити процедуру.

- Альтернативою евтаназії є спеціалізована система надання медичного догляду – паліативна допомога. Основна мета паліативного догляду – покінчити зі стражданнями, не завершуючи життя. Головний принцип такого догляду – створення комфорту для пацієнта, його підтримка, наскільки це можливо, зменшуючи біль та страждання, а не лікування від хвороби.
- Основне завдання – надати допомогу, знеболити, дати можливість піти з життя достойно, не застосовуючи активну евтаназію. Іншими словами – забезпечення гідного життя до останнього подиху безнадійно хворої людини.
- Саме на паліативний догляд покладено такі основні функції, як зменшення фізичного та морального болю. Цей вид допомоги надається лише в тих ситуаціях, коли медицина безсила, відтак суспільство зобов'язано забезпечити можливість людині достойно померти.
- Питання про евтаназію не можна вважати закритим ні з точки зору права, ні з етичної та соціальної точки зору. Однак, незважаючи на тяжкість об'єктивних обставин, суспільство, перш за все в особі наукового, медичного та правової спільноти, має знайти належні форми практики і переконливі аргументи, які допоможуть більш глибокому розумінню евтаназії у свідомості людей. І починати потрібно саме з правового прояснення цієї складної і важливої проблеми.

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. http://journal.lvduvs.edu.ua/visnyky/nvsvy/03_2012/12gnmngs.pdf
НАУКОВИЙ ВІСНИК 3 □ 2012 Львівського державного університету
внутрішніх справ.
2. https://nnovosti.info/articles/prirechni_na_smert_chi_mozhliva_evtanazija_v_ukrajin-234.html
3. <http://verano.rv.ua/navkolishnij-svit/shho-take-evtanaziya/>
4. <http://ukrdoc.com.ua/text/17568/index-1.html>
5. http://studopedia.su/16_139309_evtanaziya-yak-golovna-problema-suchasnoi-bioetiki.html
6. Вікіпедія \Евтаназія

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

